

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

Návrh zákona o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD súhlasí s predloženým materiálom po zapracovaní nižšie uvedených požiadaviek a pripomienok a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD k predmetnému návrhu zákona v rámci medzirezortného pripomienkového konania uplatnila 1 zásadnú pripomienku, ktorá smerovala k úplnému stiahnutiu návrhu zákona z legislatívneho procesu, nakoľko s predloženým znením návrhu zákona ako s celkom nesúhlasíme. K pripomienke boli uskutočnené dve rozporové konania na odbornej a štatutárnej úrovni.

Rozpor k zásadnej pripomienke nebol odstránený, avšak v priebehu minulého týždňa APZD zorganizovala k návrhu zákona stretnutie zamestnávateľov: AZZZ, APZD, RÚZ, Klub 500, SPPK, SOPK. Výsledkom tohto stretnutia je **kompromisný návrh**, v rámci ktorého by sme boli ochotní súhlasiť s návrhom zákona, ak bude v návrhu zákona zo strany predkladateľa zapracovaná nižšie uvedená tabuľka spolu s dodržaním nasledovných princípov v návrhu zákona:

- nárast zvyšovania poplatkov za znečisťujúce látky bude postupný,
- zvyšovanie poplatkov skončí v roku 2028,
- z návrhu zákona bude vypustená inflácia,
- návrh zákona nebude zahrňovať poplatky za oxid uhoľnatý pre zdroje znečisťovania ovzdušia zaradené do schémy obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Návrh tabuľky základných poplatkov za znečisťujúce látky a kompenzačné koeficienty:

Rok vypustenia emisií	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 a ďalšie roky
K _K										1
pre TZL, SO ₂ , NO _x , CO, TOC, aktuálne navrhovaná úprava	0,5	0,6	0,7	0,7	0,85	0,85	1	1	1	bez započítania miery inflácie voči roku 2030
Tuhé znečisťujúce látky	165	198	231	231	280,5	280,5	330	330	330	330
Oxidy síry vyjadrené ako oxid siričitý	65	78	91	91	110,5	110,5	130	130	130	130
Oxidy dusíka vyjadrené ako oxid dusičitý	50	60	70	70	85	85	100	100	100	100
Oxid uhoľnatý	30	36	42	42	51	51	60	60	60	60
Organické látky v plynnej fáze vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)	130	156	182	182	221	221	260	260	260	260
Amoniak	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
K _K										
pre NH ₃	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Súhlas s návrhom zákona je možné vyjadriť ďalej len za **súčasného zapracovania nižšie uvedených požiadaviek a pripomienok zamestnávateľov do návrhu novely zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami:**

- súhlasíme s tým, aby prvé dve vety § 18 ods. 5 zneli nasledovne: „Výška použiteľnej časti výnosu z dražieb kvót podľa odseku 4 sa určí na základe dohody ministerstva a Ministerstva financií Slovenskej republiky každoročne do 30. septembra. **Výsledok dohody nemôže byť nižší ako 50 %** ročného výnosu z dražieb kvót a použije sa týmto spôsobom:“,

- požadujeme, aby sa v § 18 ods. 5, písm. b) sa % použiteľného výnosu z dražieb kvót na financovanie schémy štátnej pomoci prevádzkam podľa § 26 ods. 3, u ktorých sa predpokladá značné riziko úniku uhlíka v súvislosti s premietnutím nákladov kvót do cien elektrickej energie navýšilo na **25 %**,
- požadujeme, aby bola **vypustená možnosť v odôvodnených prípadoch meniť výšku percentuálnej distribúcie použiteľného výnosu z dražieb kvót** (§ 18 ods. 8),
- **požadujeme, aby bola zavedená povinnosť vyhlasovania výziev podľa § 18 ods. 5, písm. a)** na projekty reálne dosiahnuteľných a merateľných úspor emisií skleníkových plynov, zvyšovania energetickej účinnosti, znižovania spotreby primárnych zdrojov energie, náhrady fosílnych palív OZE, zavádzania najlepšie dostupných techník vrátane financovania projektov v odvetví výroby energie s podporou efektívneho a udržateľného diaľkového vykurovania, kogeneračnej výroby elektrickej energie a tepla a v odvetví prenosu a distribúcie energie prostredníctvom schémy štátnej pomoci, teda výzvy súvisiace s Green Dealom a reformou priemyslu v celom rozsahu povinného percenta alokácie.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Materiál bol predložený Ministerstvom životného prostredia SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2022.

Primárnym dôvodom prijatia nového zákona je podľa predkladateľa materiálu vytvorenie účinného ekonomického a motivačného nástroja na dosiahnutie cieľov stanovených v oblasti ochrany ovzdušia podľa princípu „znečisťovateľ platí,“ tak ako to deklaruje Environmentálna Stratégia do roku 2030.

Stručný popis navrhovaných zmien:

- Predmetom úpravy zákona je **komplexná zákonná úprava poplatkovej povinnosti, ktorá v plnom rozsahu zrušuje a nahrádza aktuálny zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia** v znení neskorších predpisov.
- **Poplatková povinnosť** v zmysle návrhu zákona **sa bude vzťahovať na právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie**, ktoré prevádzkujú **veľké alebo stredné zdroje znečisťovania a aj na vybrané malé zdroje znečisťovania** za predpokladu, že tak ustanoví obec vo svojom všeobecne záväznom nariadení (príloha č. 3).
- Poplatková povinnosť pri prevádzkovateľovi malého zdroja zaniká ak je výška poplatku menej ako 100 eur a pri prevádzkovateľovi veľkého zdroja alebo stredného zdroja **poplatková povinnosť zaniká** v prípade, ak je výška poplatku menej ako 500 eur.
- **Prijímateľom poplatkov** v zmysle návrhu zákona **bude Environmentálny fond**.
- **Ročný poplatok** prevádzkovateľa veľkého zdroja alebo stredného zdroja
  - **od 500 eur - 4 999 eur** sa uhrádza jednorazovo do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia,

- **od 5 000 eur - 99 999 eur** sa uhrádza v štvrtročných splátkach vo výške 1/4 poplatku najneskôr do konca príslušného kalendárneho štvrťroka.
- **od 100 000 eur** sa uhrádza v mesačných splátkach vo výške 1/12 poplatku najneskôr do konca príslušného kalendárneho mesiaca.
- **Prevádzkovateľ veľkého, stredného zdroja znečistenia je povinný elektronicky oznámiť každoročne do 28. 2.:**
  - údaje o celkových množstvách a druhoch znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia v predchádzajúcom roku,
  - poplatok za zdroj a ročný poplatok za všetky zdroje prevádzkované v jednom okrese.
- Pri zmene prevádzkovateľa veľkého/stredného zdroja je pôvodný prevádzkovateľ povinný oznámiť príslušnému okresnému úradu tieto zmeny do 20 dní od vykonania zmeny.
- Zánik veľkého/stredného zdroja je prevádzkovateľ povinný oznámiť do 20 dní príslušnému okresnému úradu.
- **Prevádzkovateľ malého zdroja je povinný každoročne do 28. februára písomne oznámiť** príslušnej obci údaje potrebné pre výpočet poplatku podľa prílohy č. 3 návrhu zákona za predchádzajúci rok za všetky ním prevádzkované vybrané malé zdroje v jednej obci.
- Príloha č. 1 návrhu zákona obsahuje **Zoznam znečisťujúcich látok podliehajúce poplatkovej povinnosti:**
  - Tuhé znečisťujúce látky (TZL)
  - Oxidy síry vyjadrené ako oxid siričitý (SO₂)
  - Oxidy dusíka vyjadrené ako oxid dusičitý (NO_x)
  - Oxid uhoľnatý (CO)
  - Amoniak (NH₃)
  - Organické látky v plynnej fáze vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)

- **Výška základných poplatkov** podľa návrhu zákona (Príloha č. 2) v porovnaní s výškou základných poplatkov podľa súčasného zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia:

ZL	Základný poplatok t/rok – návrh zákona		Základný poplatok t/rok – súčasný zákon č. 401/1998 Z. z.
	pre rok 2026	pre rok 2030	
TZL	330	660	165,97
SO ₂	130	260	66,39
NO _x	100	200	49,79
NH ₃	60	60	66,38
TOC	260	520	132,77

- **Kompenzačné koeficienty pre znečisťujúce látky podliehajúce poplatkovej povinnosti** podľa Prílohy č. 2, Tabuľka č. 2 návrhu zákona:

Rok vypustenia emisií	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031 a ďalšie roky
K _K pre TZL, SO ₂ , NO _x , CO, TOC	0,5	0,6/0,5*	0,7	0,85	1	1,25	1,5	1,75	2	2 + započítanie miery inflácie voči roku 2030
K _K pre NH ₃	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Kompenzačný koeficient platný pre osobitnú poplatkovú povinnosť podľa § 10.

Navrhovaný dátum účinnosti: 1. januára 2023